text Ramon Orpinell **fotografies** Pedro González

CASTELL DE PALAFOLLS

El guaita de la Tordera

Encara avui, el castell de Palafolls regna sobre el territori que l'envolta. No us perdeu el plaer de seure al seu tron.

EL CIM d'una petita serra que s'estén seguint el curs de la Tordera acull les restes impressionants del castell de Palafolls. La situació estratègica li permetia vigilar el curs baix del riu i la costa, d'una banda, i de l'altra, exercir el domini d'importants vies de comunicació entre les terres de Girona i Barcelona. Des d'aquesta talaia fabulosa, avui podreu admirar els batecs de la vida a la plana de Palafolls als vostres peus, sota horitzons inabastables.

Un mirador privilegiat

Si el temps acompanya, podeu fer l'excursió a peu fins al castell des de Palafolls. Tant si ho feu així com si hi arribeu amb vehicle agraireu la cura que ha tingut l'Ajuntament de la vila d'apropar el castell a la població mantenint els accessos en molt bon estat.

Tot el que veureu des de la fortalesa havia estat en una època llunyana domini del castell i de la baronia que hi estava vinculada, que comprenia els termes que avui corresponen a Malgrat de Mar, Palafolls, Santa Susanna i part de Blanes. Cal que pareu atenció durant la visita, ja que tot i que s'hi han fet obres importants de consolidació encara hi ha algunes parts on s'ha d'anar amb compte.

Les restes que veureu són el resultat de les reformes i les ampliacions posteriors que es van fer al voltant de la construcció original des del segle XI fins al XIV. A la part situada més al nord del recinte jussà, hi veureu aquestes restes més antigues, i al sud-est, al recinte sobirà, hi trobareu un gran saló, una cisterna coberta amb volta de canó i la capella del castell, que es va restaurar fa pocs anys. Són construccions de les darreries de la vida al castell. I si no patiu de vertigen són del tot recomanables les vistes des de la part de darrere de l'església, damunt la muralla.

SORTIM *COM S'HI ARRIBA*

Arribeu fins a Malgrat de Mar, continueu per la B-682, direcció Blanes, fins a arribar a Palafolls. Entreu a la població. Seguiu recte, passeu el carrer de la Passada, continueu pel carrer Major i pel passatge del Mestre Pau Casals, fins que trobeu a mà esquerra el camí del Castell, on al final comença una pista de muntanya en bones condicions. Aproximadament a un quilòmetre trobareu les restes del castell, on podreu estacionar el vehicle. També teniu l'opció de pujar-hi a peu.

Segles d'història

Hi ha documents que parlen del castell des de l'any 1035. En els primers temps se sap que va pertànyer a Humbert de

SORTIM *RESTAURANT I ALLOTJAMENT*

Cal Estebanet

Restaurant de cuina casolana, en què destaquen les típiques mongetes del ganxet amb botifarra, l'escudella de carn barrejada i la carn a la brasa. Hi podeu menjar des d'uns 15 €.

Ramón Turró Front
Pl. de Joaquim Ruyra
Palafolls
Tel. 93 762 01 08

Hostal Sol-Fina

Situat en una zona tranquil·la a prop de la platja i a només cent metres del parc aquàtic Marineland. Totes les habitacions disposen de terrassa. L'habitació doble costa des de 50 €.

Creuament Ctra. Costa Brava. Palafolls
Tel. 93 762 00 96
www.sol-fina.com

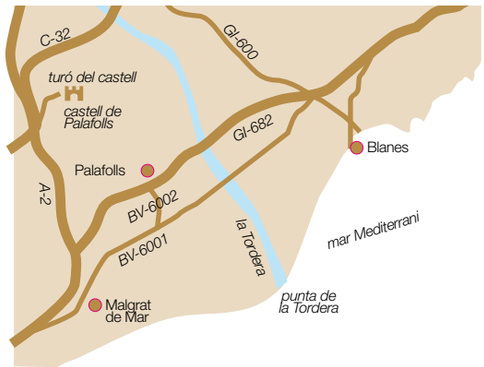
Sesagudes, i que a finals del segle XI va passar per matrimoni a Bernat Gausfred i més tard als seus descendents, que es feien dir *de Palafolls*.

El terme de domini del castell primer va formar part del comtat, i després del vescomtat de Girona. L'any 1113 Ramon Berenar va cedir l'alta jurisdicció del castell als vescomtes de Girona, els Cabrera, i la baixa jurisdicció va quedar en mans dels Palafolls. El 1381, Guillem de Palafolls va vendre el castell a Pere III el Cerimoniós, i l'any següent el rei el va vendre a Bernardí de Cabrera. A partir d'aleshores els vescomtes de Cabrera van gaudir del domini del castell sobre el seu territori.

Cap al segle XVI s'hi van fer algunes reformes per reforçar les defenses de la costa contra el perill dels pirates, però més tard va caure en desús i durant els segles XVII i XVIII va entrar en una decadència irreversible. Quan el 1722 va passar per matrimoni al ducat de Medinaceli ja hi quedaven poques parets dempeus.

De Palafolls al castell

Si fa bon dia us convidem que arribeu al castell caminant des de Palafolls, ja que la passejada ofereix molt bones vistes.

Campanades i tresors

Com en tot bon castell, al de Palafolls no hi pot faltar una bona llegenda, en aquest cas vinculada a les restes de pedres i murs que hi havia escampades arreu de la fortalesa. Segons la tradició, s'explica que dins de l'edifici hi va quedar enterrat un tresor consistent en un burro d'or massís, que només es podia treure d'allà la nit de Nadal durant l'estona que tocaven les dotze campanades i amb la condició que abans de la darrera campanada el tresor ja fos fora dels murs. El gran pes del tresor va fer que l'encanteri es trenqués perquè tots els que ho van intentar no van poder arribar lluny de les muralles en el temps que durava l'encanteri, i l'or que traginaven es va convertir en pedres que van anar quedant escampades arreu.

De fet, el veritable tresor del castell, lluny de l'ase d'or imaginari, és la tasca que s'està fent des del consistori de la vila per consolidar les seves restes, amb l'elaboració d'un pla director per convertir la fortalesa en un espai cultural, amb un auditori, una sala polivalent i un centre d'interpretació de la història local que assegurin en el futur la supervivència d'aquest monument. ■

IX CICLE DE CONFERÈNCIES 'NOBLESA I SOCIETAT'

La Diputació del General i la noblesa catalana. 650 anys de la creació de la Generalitat de Catalunya

La noblesa catalana i la Diputació del General a l'època moderna: Dr. Miquel Pérez Latre, doctor en història i arxiver de l'ANC. *Dilluns, 4 de maig del 2009*.

La Diputació del General i el braç militar en la guerra de Successió: Dr. Joaquim Albareda i Salvadó, catedràtic d'història moderna de la Universitat Pompeu Fabra. *Dilluns, 8 de juny del 2009*.

Totes les conferències es faran a les set del vespre a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona (c/ Bisbe Caçador, 3).

Per saber-ne més

Ajuntament de Palafolls - Cultura: Tel. 93 762 00 43

sortim DE CONCURS

ELS ORÍGENS DE MALGRAT DE MAR

Malgrat de Mar el va fundar l'any 1336 Berenar de Palafolls, però no amb aquest nom. Sabeu com es deia la població en els seus orígens? Envieu les respostes a ***castells@castellscatalunya.com***, indicant el vostre nom. Els encertants rebreu un **2x1** per a la visita guiada a un castell de la ruta *Castells de Lleida: un viatge al passat* (Montsonís, Montclar, Florejacs, Vicfred, Arbeca i monestir de Gualter). **Solució del concurs anterior:** Per fabricar el glaç que s'emmagatzemava als pous, es desviava l'aigua de la riera, s'estancava afegint-hi més aigua per fer més gruix i el gel es tallava en barres fàcils de transportar i guardar.